

گاستروانتریت چیست؟

گاستروانتریت (اسهال و استفراغ) به التهاب معده و روده گفته می شود که با اسهال، استفراغ، درد شکم و گاهی تب همراه است. در کودکان نیمی از موارد ویروسی است.

اسهال معمولاً به صورت دفع حداقل ۳ نوبت مدفوع شل یا آبکی در ۲۴ ساعت تعریف می شود.

اسهالی که حداقل ۱۴ روز طول بکشد معمولاً ناشی از عفونت های انگلی است در حالی که اسهال همراه با تغییرات عمومی معمولاً بر اثر ویروس ها یا توکسین ها ایجاد می شود.

گزارش والدین از علائم کودک، به ارزیابی کم آبی بدنکمک می کند. وضعیت دریافت مایعات توسط کودک از نظر بالینی اهمیت دارد.

در موارد خفیف می توان گاستروانتریت را با آب رسانی مناسب از طریق مصرف ORS (او آر اس) کنترل نمود. در موارد شدید تر از مایعات درون وریدی (سرم) استفاده می شود.

درمان در منزل

- برای کم آبی (دهیدراتاسیون) خفیف: استفاده از مایعات او آر اس به میزان ۵۰-۱۰۰ سی سی به ازای هر کیلوگرم وزن بدن طی ۳-۴ ساعت
- یا نیم نیم آب و نوشیدنی دلخواه (مثلاً آب سیب با رقیق سازی)
- اگر استفراغ شدید بود: توقف موقت ۳۰-۲۰ دقیقه، سپس مصرف

درمان در منزل

- برای کم آبی (دهیدراتاسیون) خفیف: استفاده از مایعات او آر اس به میزان ۵۰-۱۰۰ سی سی به ازای هر کیلوگرم وزن بدن طی ۳-۴ ساعت
- یا نیم نیم آب و نوشیدنی دلخواه (مثلاً آب سیب با رقیق سازی)
- اگر استفراغ شدید بود: توقف موقت ۳۰-۲۰ دقیقه، سپس مصرف تدریجی مایعات با حجم کم

شروع علائم

اغلب علائم و نشانه ها بین ۷۲-۱۲ ساعت پس از ابتلا شروع می شود. اگر عامل ویروسی باشد، معمولاً تا یک هفته طول می کشد. بعضی از علائم ویروسی ممکن است همراه با تب و خستگی و سردر باشد.

اگر مدفوع خونی باشد احتمالاً عامل ویروسی نمی باشد و به احتمال زیاد باکتریای یا انگلی است و عفونت های باکتریایی یا انگلی ممکن است همراه با درد شدید شکمی باشد و هفته ها طول بکشد.

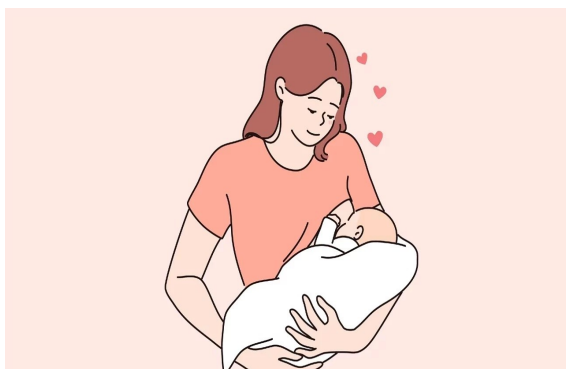


نحوه انتقال بیماری

- از طریق آب و غذای آلوده
- استفاده مشترک از وسایل شخصی
- استفاده از شیشه جهت تغذیه کودکان و بهداشتی نبودن این شیشه ها یکی از مهمترین دلایل شیوع این بیماری در سطح جهان است.
- تماس فیزیکی با فرد آلوده

تغذیه

- ادامه تغذیه (حتی با وعده های کوچک)
- برای شیرخواران ادامه شیر مادر یا شیر خشک توصیه می شود.
- غذای جامد: برنج، موز، نان تست، جو دوسر، سیب پوره، مرغ ساده





دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و
درمانی آذربایجان غربی

اسهال و استفراغ
کودکان



www.salamati24.com

گاستروانتریت در کودکان

واحد آموزش سلامت



۰۴۴- ۴۴۲۲۲۲۴۳

۱۴۰۴

راه پیشگیری

- تغذیه با شیر مادر
- واکسیناسیون روتاویروس
- رعایت بهداشت فردی و اقداماتی نظیر شستشوی دست ها
میزان بروز این بیماری را کاهش می دهد.



منبع:

1. Gastroenteritis in Children-AAFP
2. UpToDate

گاستروانتریت غیر عفونی

- برخی از عوامل غیر عفونی ایجاد کننده گاستروانتریت عبارت اند از:
- افرادی که بدنشان تحمل لاکتوز را ندارد با استفاده از غذاهایی که لاکتوز دارند مانند شیر گاو به این بیماری مبتلا می شوند. این افراد دچار انتریت (التهاب روده) می شوند ولی علائم گاستریت (التهاب معده) ندارند.
 - افرادی که دچار بیماری سلپاک می باشند با مصرف غذاهایی که دارای گلوتن هستند (مانند گندم، گندم سیاه) گاستروانتریت می شوند.

